

Standardy ochrony małoletnich

Procedury wewnętrzne regulujące
ochronę ucznia przed
krzywdzeniem

Zespół Szkół Technicznych
i Ogólnokształcących
ul. Mostowa 7
47-223 Kędzierzyn-Koźle

Spis treści

Rozdział 1. Wprowadzenie	3
Rozdział 2. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników	5
Rozdział 3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich	6
Rozdział 4. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego	8
4.1. Jak rozpoznać przemoc wobec ucznia?	10
4.2. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego	12
4.3. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia ucznia w szkole przez pracownika jednostki	12
4.4. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia ucznia w szkole przez rówieśników	13
4.5. Rozpoznawanie przemocy wobec ucznia z niepełnosprawnością oraz chorobą przewlekłą	13
4.6. Procedura postępowania w przypadku cyberprzemocy i stalkingu	14
4.7. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego	17
Rozdział 5. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”	18
5.1. Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadomienie sądu opiekuńczego	18
5.2. Procedura Niebieskiej Karty	18
Rozdział 6. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	20
6.1. Zasady i sposób udostępniania Standardów – rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni	20
6.2. Zasady i sposób udostępniania Standardów — małoletni	20
Rozdział 7. Procedury ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie	21
Rozdział 8. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych uczniów	22
Rozdział 9. Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich	23
Rozdział 10. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego	24
Rozdział 11. Ważne telefony i adresy	25
Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa na terenie powiatu	27
Załącznik nr 1 – Karta interwencji	30
Załącznik nr 2 – Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich	31
Załącznik nr 3 – Monitoring standardów – ankieta	32
Załącznik nr 4 – Wzór notatki służbowej	33
Załącznik nr 5 – Karta zdarzeń zagrażających dobru małoletniego	34

Rozdział 1. Wprowadzenie

Standardy ochrony małoletnich – są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę uczniów przed krzywdzeniem. Standardy pomagają tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko w szkołach, przedszkolach i innych placówkach działających na rzecz dzieci i młodzieży.

Naczelną i niepodważalną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie- Koźlu jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie, poprzez wspieranie go w rozwoju i rozpoznawanie jego potrzeb. Mając na uwadze, że dziecko wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony przed krzywdzeniem, został stworzony niniejszy dokument. Niniejszy dokument skierowany jest do pracowników szkoły (pedagogicznych, niepedagogicznych, praktykantów, wolontariuszy, stażystów) oraz rodziców. Dokument został zredagowany, by zyskać poczucie pewności, że szkoła zawsze będzie podejmowała wszelkie możliwe działania, aby zapobiegać krzywdzeniu dzieci.

Dokument ten tj. Standardy Ochrony Małoletnich reguluje procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem, rozpoznawanie i reagowanie na niepokojące sytuację w określony procedurami sposób postępowania. Ilekroć w niniejszych procedurach jest mowa o:

- ❖ **krzywdzeniu dziecka** należy rozumieć - każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja WHO). Krzywdzenie dzieci to też beczynność społeczeństwa lub instytucji, a także rezultat takiej beczynności, który ogranicza równe prawa dzieci i zakłóca ich optymalny rozwój. Można wyróżnić następujące wymiary zjawiska krzywdzenia dziecka:
 - **przemoc psychiczna** - przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, wyśmiewanie, lekceważenie, karanie ciszą/milczeniem, izolacja, itd.
 - **przemoc fizyczna** - szarpanie, kopanie, popychanie, policzkowanie, przypalanie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klaps, stosowanie nadmiernej siły przy przytrzymywaniu dziecka, itd.
 - **przemoc seksualna** - gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, przekraczanie granic fizyczności dziecka, dotyk bez zgody, itd.
 - **przemoc ekonomiczna** - unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczanie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny, itd.
 - **zaniedbanie** - głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, jaki ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby,
 - **alienacja rodzicielska** - ograniczenie kontaktu i izolowanie dziecka od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących dziecka, wymazywanie drugiego rodzica z życia dziecka, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica;—

- **cyberprzemoc** - przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
- ❖ **przemocy domowej** - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia;
- ❖ **Pracownika szkoły** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy pracę, mianowania powołania lub umowy cywilno-prawnej. Osoby pracujące w szkole dzielą się na pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych;
- ❖ **Dziecku** - osoba przyjęta do szkoły w toku postępowania rekrutacyjnego, po dopełnieniu wszelkich niezbędnych formalności przez rodziców i ucząca się w szkole;
- ❖ **Osobie odpowiedzialnej za Internet** - to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie;
- ❖ **Zespół interwencyjny** - to powołany przez Dyrektora Szkoły w przypadku podejrzenia stosowania przemocy fizycznej lub psychicznej o dużym nasileniu oraz podejrzenia wykorzystania seksualnego. W skład zespołu wchodzi: dyrektor, wychowawca, pedagog, psycholog, rzecznik praw ucznia, personel medyczny, inne osoby mające wiedzę na temat krzywdzenia dziecka.

Rozdział 2. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu zatrudnia osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi. Aby sprawdzić powyższe, szkoła podczas rekrutacji żąda następujących informacji:

- ❖ wykształcenie,
- ❖ kwalifikacje zawodowe,
- ❖ przebieg dotychczasowego zatrudnienia kandydata,
- ❖ zaświadczenie o niekaralności.

Szkoła może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę.

Przed dopuszczeniem pracownika do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi Szkoła jest zobowiązana sprawdzić osobę zatrudnioną w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.

Wydruk z Rejestru przechowywany jest w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.

Jednym z wymogów zatrudnienia nauczyciela jest przedstawienie przez kandydata zaświadczenia o niekaralności uzyskiwanego z Krajowego Rejestru Karnego. Nauczyciel nie może być bowiem skazany prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne:

- ❖ przestępstwo,
- ❖ przestępstwo skarbowe (art. 10 ust. 5 pkt. 4 Karty Nauczyciela).

Z tego względu jeszcze przed zatrudnieniem Dyrektor żąda od nauczyciela przedstawienia informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego (art. 10 ust. 8a Karty Nauczyciela). Nie ma takiej konieczności jedynie wówczas, gdy nauczyciel jest ponownie zatrudniany w tej samej szkole, a przerwa w zatrudnieniu nie przekroczyła 3 miesięcy. W przypadku niemożliwości przedstawienia informacji z KRK pracownik zobowiązany jest do złożenia oświadczenia o niekaralności oraz toczących się postępowania przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.

Każdy przyjmowany pracownik Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu zostaje zapoznany z niniejszymi procedurami.

Rozdział 3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

Nadrzędnym celem wszelkich działań podejmowanych przez personel szkoły jest promowanie dobra dziecka i jego najlepszego interesu. Personel traktuje każde dziecko z szacunkiem, dbając o jego godność oraz potrzeby. Absolutnie niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie wobec dziecka. Personel w pełni przestrzega obowiązującego prawa oraz wewnętrznych przepisów instytucji w tym zakresie. Zasady tworzenia bezpiecznych relacji z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów oraz wolontariuszy i są potwierdzone przez podpisanie odpowiedniego oświadczenia.

Pracownicy Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie- Koźlu zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi. Należy za każdym razem rozważyć, czy reakcja, komunikat lub działanie wobec dziecka jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów oraz polegać w tym zakresie na wiedzy i doświadczeniu, atakże na kompetencjach nauczyciela.

Gdy do szkoły uczęszcza uczeń ze zdiagnozowaną chorobą przewlekłą lub niepełnosprawnością nauczyciel zobowiązany jest zapoznać się z pozyskanymi przez szkołę informacjami na temat choroby lub trudności dziecka oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu. Nauczyciel zobowiązany jest wspólnie z specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej do możliwości psychofizycznych tego dziecka.

Zachowania pozytywne

- ❖ W komunikacji z uczniami bądź cierpliwy.
- ❖ Odnoś się do ucznia z szacunkiem.
- ❖ Słuchaj uważnie uczniów i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku, możliwości poznawczych i danej sytuacji.
- ❖ Nie wolno Ci zawstydyzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
- ❖ Nie wolno Ci krzyknąć na ucznia w sytuacji innej niż wynikająca z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- ❖ Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących ucznia wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- ❖ Podejmując decyzje dotyczące ucznia, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- ❖ Szanuj prawo ucznia do wyrażania swojej odrębności w każdej sferze. Dotyczy to zarówno wyznania, jak i orientacji seksualnej, poglądów oraz wyglądu ucznia.
- ❖ Szanuj prawo ucznia do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z uczniem na osobności.
- ❖ Nie wolno Ci zachowywać się w obecności uczniów w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

- ❖ Zapewnij uczniów, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła instytucja).

Zachowania negatywne

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

- ❖ Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
- ❖ Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej małoletniego.
- ❖ Nigdy nie dotykaj ucznia w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- ❖ Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- ❖ Zachowaj szczególną ostrożność wobec uczniów, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- ❖ Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie zobowiązującą procedurą interwencji.
- ❖ Nie dopuszczalne jest zaproszenie małoletnich do swojego prywatnego domu lub mieszkania ani spotkania się z nim w celach prywatnych. Jeżeli zachodzi konieczność spotkania z małoletnim poza godzinami pracy należy poinformować o tym dyrektora, a opiekunowiei małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- ❖ Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego opiekunów.
- ❖ Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności.
- ❖ Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych. Wszystkie ryzykowane sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być zgłoszenie Dyrektorowi.

Rozdział 4. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

Przemoc w rodzinie jest terminem szerokim. Wyróżnia się przemoc rodziców wobec uczniów, przemoc wobec partnera w związku, przemoc wobec osób starszych w rodzinie. Na określenie przemocy w związku partnerskim stosuje się terminy: wzajemna przemoc w parze, przemoc w związku partnerskim, przemoc małżeńska. Uczeń, zarówno w sensie prawnym jak też psychologicznym, materialnym i do pewnego wieku także biologicznym, jest osobą zależną. Obowiązkiem osób dorosłych jest troszczenie się o jego dobro. Wynika on z naturalnych więzi (rodzice, krewni), z roli zawodowej związanej z pracą z uczniem i wreszcie ogólnoludzkiej odpowiedzialności za członków społeczeństwa. Odpowiedzialność tę dodatkowo regulują przepisy prawa. Szkoła, ze względu na swoje ustawowe zadania m.in. w zakresie kształcenia, wychowania oraz opieki, wspomagania wychowawczej roli rodziny, zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, umożliwienia uczniom korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej, zobowiązana jest zarówno do zapobiegania krzywdzeniu dzieci, jak i też do podejmowania działań, gdy dziecko jest zagrożone, a w szczególności, kiedy zagrożenie to pochodzi od samych rodziców.

Dotychczas, szkoła udzielając pomocy dziecku doznającemu przemocy w rodzinie kierowała się następującymi zasadami:

- ❖ Nadzór nad prowadzeniem przypadku dziecka krzywdzonego sprawuje Dyrektor Szkoły udzielając wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w pomoc;
- ❖ Każdy pracownik szkoły, który zauważył lub podejrzewał u ucznia symptomy krzywdzenia, był zobowiązany do reagowania;
- ❖ Podejmowane działania opierały się na diagnozie dziecka i jego sytuacji – opartej na informacjach od pracujących z nim nauczycieli, personelu niepedagogicznego, osoby zaufania, ewentualnie z innych dostępnych danych;
- ❖ Zasadą udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu przez szkołę była i jest współpraca zespołowa (ograniczona jednak, ze względu na zachowanie dyskrecji, do osób pracujących z dzieckiem).

Szkoła oprócz działań i reakcji w przypadku wystąpienia krzywdy dziecka, podejmuje wiele działań prewencyjnych, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i dobrostanu dzieci.

Do działań tych należy:

- ❖ **Dostępność wsparcia podstawowego:** Szkoła zapewnia dostępność specjalistów dla każdego ucznia. Pedagog, psycholog szkolny oraz pedagog specjalny udzielają uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- ❖ **Program edukacyjny:** Szkoła posiada Program Wychowawczo-Profilaktyczny dotyczący występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Celem realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego jest zapobieganie zachowaniom negatywnym dzieci i młodzieży oraz

współdziałanie dla zapewnienia im bezpieczeństwa;

- ❖ **Wczesne wykrywanie:** Szkoła praktykuje spotkania uczniów z pedagogiem i psychologiem szkolnym, aby zidentyfikować uczniów, którzy mogą być narażeni na krzywdzenie lub mają trudności w szkole;
- ❖ **Przyjazne środowisko:** Atmosfera w szkole zbudowana jest na poczuciu bezpieczeństwa. Uczniowie dostają wsparcie od wszystkich nauczycieli, kiedy tego potrzebują. Uczniowie mają możliwość zadawania pytań, ponieważ czują się bezpiecznie i wiedzą, że nawet najprostsze pytanie spotka się z szacunkiem i uzyskają na nie odpowiedź;
- ❖ **Monitorowanie zachowań uczniów:** Nauczyciele i personel są wyczuleni na zmiany w zachowaniach uczniów, które mogą świadczyć o krzywdzeniu.
- ❖ **Współpraca z instytucjami pomocowymi:** W razie wystąpienia krzywdzenia dziecka, szkoła współpracuje z instytucjami pomocy społecznej, Sądem, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Policją.

Postępowanie w sprawach kryzysowych z udziałem ucznia prowadzone jest w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie respektowania praw ucznia jest Rzecznik Praw Ucznia. Uczniowie wykraczający poza normy i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.

- ❖ W przypadku uzyskania przez pracownika szkoły informacji, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji do pedagoga i/lub psychologa oraz dyrektorowi szkoły.
- ❖ Dyrektor szkoły wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniach.
- ❖ Dyrektor szkoły we współpracy z psychologiem, pedagogiem i wychowawcą powinien sporządzić opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan pomocy dziecku.
- ❖ Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - jeśli istnieje zagrożenie, że dziecko doświadcza przemocy, rozpocząć procedurę Niebieskiej Karty;
 - wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku;
 - skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku (jeśli istnieje taka potrzeba).

W przypadkach skomplikowanych, kiedy wymaga tego sytuacja, Dyrektor powołuje **Zespół Interwencyjny**.

- ❖ Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, spełniający wymogi określone wyżej na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga i/lub psychologa i/lub dyrektora szkoły oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
- ❖ Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom (opiekunom) z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

- ❖ Pedagog i/lub psycholog i/lub dyrektor szkoły informuje rodziców (opiekunów) o obowiązku zgłoszenia przez szkołę podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (Prokuratura/Policja lub Sąd).
- ❖ Po poinformowaniu rodziców – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor Szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu.
- ❖ Z przebiegu interwencji sporządza się **kartę interwencji** (załącznik nr 1). Kartę załącza się do akt osobowych ucznia. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

4.1. Jak rozpoznać przemoc wobec ucznia?

Występowanie pojedynczego symptomu nie zawsze mówi o tym, że dziecko doświadcza przemocy, jeśli jednak symptom powtarza się, bądź występuje ich kilka równocześnie z dużym prawdopodobieństwem można określić, że mamy do czynienia z krzywdzeniem ucznia.

Zareaguj, gdy:

- ❖ Uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie,
- ❖ Uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.,
- ❖ Uczeń żebrze,
- ❖ Uczeń jest głodny,
- ❖ Uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.,
- ❖ Uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży, butów i innych przedmiotów codziennego użytku,
- ❖ Uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia,
- ❖ Podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. dziecko często je zmienia,
- ❖ Uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
- ❖ Uczeń boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu,
- ❖ Uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
- ❖ Uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.,
- ❖ Uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości,
- ❖ Uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet itp.),
- ❖ Uczeń używa środków psychoaktywnych,
- ❖ Uczeń nadmiernie szuka kontaktu z innym dorosłym (tzw. lepkość emocjonalna dziecka),
- ❖ Uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do wieku,
- ❖ Uczeń ucieka z domu,
- ❖ Nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia,
- ❖ Uczeń mówi o przemocy, opowiada o sytuacjach, których doświadcza.

Zwróć uwagę, gdy:

- ❖ Rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń dziecka,

- ❖ Rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka,
- ❖ Rodzic (opiekun) mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko (np.: używając wulgaryzmów, obraźliwych określeń),
- ❖ Rodzic (opiekun) poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca dziecko,
- ❖ Rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami dziecka,
- ❖ Rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa dziecko,
- ❖ Rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji,
- ❖ Rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie,
- ❖ Rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np.: reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
- ❖ Rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka,
- ❖ Rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa,
- ❖ Rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem,
- ❖ Rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

Jak rozmawiać z uczniem krzywdzonym?

- ❖ Zadbaj o sprzyjające warunki rozmowy:
 - oddzielny pokój,
 - z dala od osób postronnych,
 - brak pośpiechu,
 - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa dziecku.
- ❖ Używaj języka zrozumiałego.
- ❖ Okazuj uczniowi szacunek, akceptację i empatię.
- ❖ Bądź cierpliwy – uczeń może początkowo zaprzeczać lub nie chcieć rozmawiać.
- ❖ Nie naciskaj na ucznia – prawdy rozmowa o trudnościach czy doświadczeniach traumatycznych może łączyć się z lękiem.
- ❖ Unikaj naprowadzania ucznia na odpowiedzi, które chciałbyś usłyszeć.
- ❖ Używaj sformułowań „Wyobrażam sobie, że...” np. to trudne, że nie jest łatwo mówić o wydarzeniach czy sytuacjach, trudnych czy traumatycznych.
- ❖ Podziękuj, za okazanie zaufania i odwagę podzielenia się trudnym doświadczeniem. Bądź świadomy oznak zaniepokojenia ucznia o los rodziców – nie wypowiadaj przy nim negatywnych opinii o rodzicach.
- ❖ Nazwij przemoc przemocą i uświadom, że nie jest winne tego, co zrobił dorosły.
- ❖ Wyjaśnij w przystępny sposób, co zamierzasz dalej zrobić. Pamiętaj, jak trudna jest sytuacja ucznia ze względu na:
 - wstyd,
 - poczucie winy,
 - strach przed ponownym skrzywdzeniem,
 - tajemnicę,
 - lojalność wobec sprawcy przemocy.

4.2. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego

- ❖ Pracownik podejrzewający krzywdzenie dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego zgłasza problem do pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego/dyrektora szkoły;
- ❖ Dziecko zostało skrzywdzone: - nastąpiła przemoc fizyczna, psychiczna lub dziecko było świadkiem przemocy w rodzinie - zostało zagrożone dobro dziecka - nastąpiło podejrzenie popełnienia przestępstwa wobec dziecka;
- ❖ Dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny, który zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia:
 - prowadzi rozmowę wyjaśniającą z uczniem podejrzanym o doświadczanie krzywdy-w obecności pedagoga szkolnego i/lub psychologa szkolnego,
 - prowadzi rozmowę z rodzicem - opiekunem (w przypadku przemocy w rodzinie -z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym) - w obecności pedagoga szkolnego i/lub psychologa szkolnego;
 - przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia,
 - informuje o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia,
 - omawia rolę rodzica (opiekuna) w podejmowaniu interwencji (wspieranie dziecka) - proponuje wsparcie,
 - informuje o ustawowym obowiązku podjęcia interwencji prawnej – informuje o placówkach świadczących pomoc,
- ❖ W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że fakt krzywdzenia miał miejsce, na wniosek dyrektora szkoły, właściwy organ wszczyna postępowanie zmierzające do ustalenia planu pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, wsparcie go przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia);
- ❖ Gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu należy uruchomić procedurę **Niebieskiej Karty**;
- ❖ Dyrektor szkoły może również złożyć zawiadomienie na policję lub do prokuratury.
- ❖ Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.

4.3. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia ucznia w szkole przez pracownika jednostki

- ❖ Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez pracownika w szkole zgłasza problem dyrektorowi szkoły, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektorowi.
- ❖ Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem szkoły podejrzanym o krzywdzenie, uczniem - w obecności pedagoga szkolnego i/lub psychologa szkolnego oraz jego rodzicami.
- ❖ Odsuwa pracownika od bezpośredniej pracy z uczniami do czasu wyjaśnienia zdarzenia.
- ❖ Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
- ❖ W przypadku, gdy doszło do naruszenia praw lub dobra dziecka, dyrektor ma 14 dni kalendarzowych na zawiadomienie o zdarzeniu rzecznika dyscyplinarnego. Termin ten liczy się od dnia powzięcia informacji o zdarzeniu.

- ❖ Zawiadomienie rzecznika dyscyplinarnego nie musi być pisemne, dozwolona jest także forma telefoniczna czy też elektroniczna. W treści takiego zawiadomienia warto szczegółowo opisać zdarzenie, na podstawie którego dyrektor wysnuł podejrzenie popełnienia przez nauczyciela przewinienia dyscyplinarnego.

4.4. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia ucznia w szkole przez rówieśników

- ❖ Osoba podejrzewająca krzywdzenie uczniów w szkole przez rówieśników lub krzywdzone dziecko zgłasza problem do wychowawcy klasy/pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego.
- ❖ Wychowawca wraz z pedagogiem i/lub psychologiem powinien przeprowadzić rozmowę z osobą poszkodowaną oraz z uczniem/uczniów oskarżonymi o krzywdzenie swojego kolegi, bądź koleżanki.
- ❖ Po przeprowadzeniu takich rozmów wychowawca wraz z pedagogiem i/lub psychologiem powinien opracować plan pomocowy uczniu – ofierze i dziecku – sprawcy.
- ❖ W przypadku bardziej skomplikowanym pedagog szkolny powinien zgłosić problem do Dyrektora Szkoły.
- ❖ Dyrektor powołuje zespół wychowawczy, w skład, którego wchodzi: wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor szkoły oraz inni nauczyciele, pracownicy szkoły, którzy znają problem i mogą przyczynić się do jego rozwiązania.

4.5. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka z niepełnosprawnością oraz chorobą przewlekłą

Zwracając uwagę na symptomy występujące u dziecka z chorobą przewlekłą, należy skupić się na trudnościach, jakie niesie ze sobą choroba, z którą zmagają się uczeń. Należy zaznaczyć, że uczeń to – odczuwa zmiany w samopoczuciu oraz boryka się z zarówno z własnym odbiorem sytuacji, jak i reakcją innych osób. Rozpoznanie przemocy stosowanej wobec ucznia z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą jest zadaniem skomplikowanym, i to z wielu powodów.

- ❖ Świadkowie – W wielu sytuacjach ze względów środowiskowych świadkowie mogą mieć kłopot z dostępem do ucznia, a rodzice i opiekunowie, jeśli nawet stosują przemoc wobec niego, nadal pozostają najważniejszymi i często jedynymi opiekunami.
- ❖ Ślady - Rozpoznanie śladów bywa skomplikowane na skutek trudności w ustaleniu ich pochodzenia.
- ❖ Niektóre zaburzenia psychiczne i choroby somatyczne mogą dawać podobne objawy, dlatego też mogą stanowić trudność w rozpoznaniu symptomów doświadczania przemocy przez dziecko z niepełnosprawnością lub chorobą. Ważna jest analiza, z czego wynikają opiekuna niepokojące zachowania.
- ❖ Problemy w komunikacji - uczniowie niepełnosprawni lub chore przewlekle czasami posiadają specyficzne ograniczenia w komunikacji z drugim człowiekiem, w praktyce powodujące utrudnienie lub uniemożliwienie zrozumienia ich wypowiedzi czy myśli. W takich sytuacjach należy używać dostosowanych do stopnia niepełnosprawności ucznia metod porozumiewania się.

Ujawnienie przemocy przez dziecko jest bardzo trudnym emocjonalnie sposobem wyjścia z relacji ze sprawcą przemocy, wymaga bowiem odwagi i determinacji. W takiej sytuacji zupełnie normalną reakcją emocjonalną dziecka jest strach lub lęk przed ujawnieniem doświadczenia. Dziecko pozostaje zazwyczaj w silnej zależności od rodziców, co szczególnie dotyczy dzieci z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą. Aby zdecydować się na ujawnienie przemocy, dziecko musi pokonać poczucie lojalności wobec rodzica krzywdzącego. Musi także zmierzyć się z ryzykiem i niebezpieczeństwem, że ujawnienie nie tylko nie przyniesie poprawy sytuacji w rodzinie, a wręcz ją pogorszy, powodując na przykład wściekłość sprawcy i eskalację zachowań przemocowych wobec dziecka.

WAŻNE!

- ❖ Uczeń, mówiąc o przemocy, nie podaje wszystkich informacji o swoich przeżyciach;
- ❖ Uczeń towarzyszy lęk o los rodzica, opiekuna i swój własny;
- ❖ Okoliczności ujawnienia są związane z odseparowaniem ucznia od osoby krzywdzącej – odległość równa się poczuciu bezpieczeństwa, bliskość oznacza lęk;
- ❖ Zniekształcenia w sposobie myślenia ucznia – poczucie winy i odpowiedzialności za doznawaną przemoc.

4.6. Procedura postępowania w przypadku cyberprzemocy i stalkingu

W przypadkach wystąpienia incydentu naruszenia bezpieczeństwa, zwłaszcza wobec naruszenia prawa, działania szkoły cechuje otwartość w działaniu, szybka identyfikacja problemu — określenie szkodliwych lub niezgodnych z prawem zachowań - i jego rozwiązywanie adekwatnie do poziomu zagrożenia, jakie wywołało w szkole. Dyrektor w szkole oraz nauczyciele w swoich działaniach uwzględniają kontekst indywidualnych przypadków, szkolne i środowiskowe tło oraz reagują adekwatnie do poziomu odpowiedzialności i winy ucznia.

W szkole stosuje się obligatoryjne działania interwencyjne w przypadku cyberprzemocy i stalkingu, będące następstwem wystąpienia zagrożenia:

- ❖ **działania wobec aktu/zdarzenia** - opis przypadku, ustalenie okoliczności zdarzenia, zabezpieczenie dowodów oraz monitoring po interwencyjny;
- ❖ **działania wobec uczestników zdarzenia** (ofiara - sprawca - świadek, rodzice);
- ❖ **działania wobec instytucji/organizacji/służb pomocowych i współpracujących** – Policji, wymiaru sprawiedliwości, służb społecznych.

Informacja o tym, że w szkole doszło do cyberprzemocy, może pochodzić z różnych źródeł i może być anonimowa. Osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być **poszkodowany** uczeń, jego **rodzice** lub inni **uczniowie** – świadkowie zdarzenia, nauczyciele.

Sposób postępowania

- ❖ Osoba posiadająca wiedzę o zajściu powinna przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i/lub psychologa szkolnego i dyrektora.
- ❖ Dyrektor szkoły wspólnie z pedagogiem i/lub psychologiem ora z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
- ❖ Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.

- ❖ Nauczyciel informatyki w procedurze interwencyjnej, o ile to możliwe, zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

Zabezpieczenie dowodów

- ❖ Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
- ❖ Zabezpieczenie dowodów nie tylko ułatwi dalsze postępowanie dostawcy usługi (odnalezienie sprawcy, usunięcie szkodliwych treści z serwisu), ale również stanowi materiał, z którym powinny zapoznać się osoby, których zaangażowanie w sprawę jest niezbędne, z poszanowaniem prawa do prywatności i intymności dziecka.
- ❖ Szkoła podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy cyberprzemocy.
- ❖ W sytuacji, kiedy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, przy współudziale rodziców (opiekunów prawnych) należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z Sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
- ❖ W przypadku, gdy tożsamość sprawcy nie uda się ustalić, należy skontaktować się z Policją.
- ❖ Należy bezwzględnie skontaktować się z Policją, w przypadku, gdy zostało złamane prawo.

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

- ❖ W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny we współpracy z psychologiem szkolnym powinien podjąć następujące działania:
 - przeprowadzić rozmowę z uczniem, której celem jest ustalenie okoliczności zajścia, wspólnie zastanowić się nad jego przyczynami i poszukać rozwiązania sytuacji konfliktowej;
 - omówić z uczniem skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane;
 - zobowiązać sprawcę do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów;
 - ustalić ze sprawcą sposób zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy.
- ❖ Jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy rozmawiać z każdym z nich z osobna, zaczynając od lidera grupy.
- ❖ Nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy.
- ❖ Rodzice sprawcy zostają poinformowani o przebiegu zdarzenia i zapoznani ze zgromadzonym materiałem, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ich dziecka.
- ❖ Wobec sprawcy cyberprzemocy szkoła stosuje kary zawarte Statucie Szkoły.

Działania wobec ofiary cyberprzemocy

- ❖ Ofiara cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga lub psychologa szkolnego.
- ❖ W strategii działań pomocowych uczeń - ofiara powinien otrzymać wsparcie psychiczne oraz poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.
 - Podczas rozmowy z uczniem – ofiarą cyberprzemocy należy zapewnić go, że dobrze zrobił mówiąc pracownikowi o tym, co go spotkało. Pedagog lub psycholog szkolny

powinien zapewnić ucznia o tym, że w szkole nie jest tolerowana żadna forma przemocy oraz że zostanie uruchomiona procedura interwencyjna;

- Pedagog i /lub psycholog podczas rozmowy z uczniem powinien poradzić, aby:
 - Nie utrzymywał kontaktu ze sprawcą, nie odpowiadał na maile, telefony itp.
 - Nie kasował dowodów: e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów i przedstawił je Tobie lub innej osobie dorosłej.
 - Zastanowił się nad zmianą swoich danych kontaktowych w komunikatorach, zmianą adresu e-mail, numeru telefonu komórkowego itp.
 - Jeśli korzysta z komunikatora, to ustawił go tak, żeby nikt spoza listy kontaktów nie mógł się z nim połączyć.
- ❖ Po zakończeniu interwencji wychowawca wraz z osobą udzielającą pomocy monitorują sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
- ❖ Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy zostają poinformowani o problemie, podjętych działaniach szkoły i w miarę potrzeb, otrzymują wsparcie i pomoc specjalistów.
- ❖ Szkoła otacza osoby uczestniczące w ustaleniu przebiegu zajścia i świadków zdarzenia opieką psychologiczno-pedagogiczną.
- ❖ Osoba, której uczeń zaufał informując o cyberprzemocy, ma obowiązek postępować tak, by swoim zachowaniem i działaniem nie narazić na krzywdę świadka zgłaszającego problem.
- ❖ Osoby uczestniczące w wyjaśnieniach zdarzenia (wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor) zobowiązane są do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia (wzór notatki stanowi Załącznik nr 4 do niniejszych standardów)
- ❖ Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.
- ❖ W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec Ucznia, spotkania z pedagogiem i/lub psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu rodzinnego z zawiadomieniem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- ❖ W przypadku szczególnie drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa, dyrektor szkoły zobowiązany jest zgłosić te fakty Policji i do Sądu Rodzinnego.

Współpraca z Policją

W ramach ogólnej współpracy szkoły z Policją mogą być organizowane:

- ❖ spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektora szkoły z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich dotyczące zagrożeń cyberprzemocą w środowisku lokalnym;
- ❖ spotkania młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, na temat zasad bezpieczeństwa oraz sposobów unikania zagrożeń związanych z cyberprzemocą;
- ❖ wspólny udział (szkoły i Policji) w lokalnych programach profilaktycznych, związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem przemocy/cyberprzemocy i przestępczością nieletnich.

4.7. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

- ❖ Jeżeli zachodzi potrzeba należy udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej oraz wezwać pogotowie.
- ❖ Niezwłocznie powiadomić o fakcie dyrektora szkoły/wicedyrektora.
- ❖ Powiadomić rodziców ucznia.
- ❖ Osoba będąca świadkiem zdarzenia powinna zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa (np. ostre przedmioty, przedmioty pochodzące z kradzieży).
- ❖ Niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie Szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać Policję.

Rozdział 5. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”

5.1. Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadomienie sądu opiekuńczego

1. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego przestępstwa:
 - ❖ Dyrektor szkoły składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego;
 - ❖ Dyrektor szkoły podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie szkoły.
2. Jeżeli dobro dziecka jest zagrożone dyrektor szkoły zawiadamia sąd opiekuńczy, dokonując opisu zdarzenia uzasadniającego wszczęcie postępowania z urzędu.
3. W sytuacji złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego bądź zawiadomienia sądu opiekuńczego informuje się równoległe o tym fakcie rodziców bądź opiekunów prawnych małoletniego.
4. Dyrektor szkoły podejmując decyzję dotyczącą złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego bądź zawiadomienia sądu opiekuńczego, kieruje się przede wszystkim dobrem małoletniego.

5.2. Procedura Niebieskiej Karty

Procedura **Niebieskiej Karty** jest procedurą interwencji obejmującą działania wielu służb, mającą na celu zatrzymanie przemocy domowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa osobie podejrzanej, że jest dotknięta przemocą domową. Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej, współpracując ze sobą opracowują plan pomocy dostosowany do potrzeb rodziny, udzielając jej wszechstronnego i kompleksowego wsparcia w jego realizacji.

Podmiotami zobowiązanymi do działania w ramach procedury Niebieskiej Karty są przedstawiciele:

- ❖ Jednostek Pomocy Społecznej,
- ❖ Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ❖ Policji,
- ❖ Oświaty,
- ❖ Ochrony zdrowia.

Wymienione podmioty są uprawnione i zarazem zobowiązane do prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” w każdym przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” nakłada na szkołę określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy domowej.

Procedurę Niebieskiej Karty należy wszcząć na podstawie samego uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie chociażby nieopartego żadnymi dowodami (art. 9d ust. 4 ustawy), ale już dalsze prowadzenie procedury wymaga uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny (art. 9d ust. 2 ustawy).

Pracownik zauważający niepokojące symptomy lub jest świadkiem krzywdzenia ma obowiązek reagować. W takim przypadku pracownik zobowiązany jest poinformować dyrekcję, wychowawcę pedagoga szkolnego i/lub psychologa o zaistniałej sytuacji.

Procedura Niebieskiej Karty:

- ❖ Niebieską Kartę zakłada dyrektor szkoły i pedagog szkolny, którzy stwierdzają, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy.
- ❖ W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniego ucznia, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem ucznia przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.

Rozdział 6. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

6.1. Zasady i sposób udostępniania Standardów – rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej szkoły.
2. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej. Za udostępnienie dokumentu odpowiada psycholog bądź pedagog szkolny.
3. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasad ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

6.2. Zasady i sposób udostępniania standardów — małoletnim

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej szkoły.
2. Dyrektor szkoły wywiesza w widocznym miejscu w budynku placówki standardy ochrony małoletnich, w wersji pełnej oraz skróconej. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich.

Rozdział 7. Procedury ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

Szkoła podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju i bezpieczeństwa. Szkoła, realizując to zadanie, w szczególności:

- ❖ Zainstalowała i zgodnie z potrzebami aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające;
- ❖ Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem pracownika szkoły na zajęciach komputerowych;
- ❖ Podczas korzystania przez uczniów i nauczycieli z Internetu zabronione jest przeglądanie treści wulgarnych, zawierających przemoc, zgodnie z wewnętrznym regulaminem pracowni komputerowej;
- ❖ Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu;
- ❖ Szkoła organizuje spotkania i lekcje w zakresie bezpieczeństwa w sieci oraz szkoła kładzie nacisk na budowanie świadomości uczniów o zagrożeniach w Internecie.

Opiekun sali informatycznej zapewnia, że na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie Szkoły zainstalowane i aktualizowane jest oprogramowanie Windows Defender, które jest oprogramowaniem antywirusowym. Wymienione oprogramowanie jest aktualizowane przez wyznaczonego pracownika szkoły. Wyznaczony pracownik szkoły sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.

Zadania pracownika szkoły w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze w sali informatycznej:

- ❖ W przypadku „przyłapania” ucznia na wyszukiwaniu, przeglądaniu niebezpiecznych treści nauczyciel, który sprawuje opiekę nad uczniem zawiadamia pedagoga szkolnego lub psychologa o zaistniałej sytuacji.
- ❖ Jeżeli, wyznaczony pracownik szkoły podczas dokonywanych przeglądów komputerów użytkowanych przez uczniów, trafi na niebezpieczne treści, zobowiązany jest ustalić, kto w tym czasie korzystał z komputera w czasie ich wyszukiwania lub trafienia na niebezpieczne treści. Informację o uczniu, które korzystało z komputera w czasie wyszukiwania lub trafienia na niebezpieczne treści, wyznaczony pracownik przekazuje pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.
- ❖ Pedagog i/lub psycholog szkolny przeprowadza z uczniem, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Pedagog i/lub psycholog przeprowadza również rozmowę z rodzicami.
- ❖ Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w niniejszych procedurach.

Rozdział 8. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych uczniów

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

Szkoła na początku każdego roku szkolnego uzyskuje pisemne zgody rodziców utrwalanie wizerunku dzieci w formie zdjęć lub filmów oraz publikowanie ich w mediach społecznościowych oraz stronie internetowej szkoły. Przed zrobieniem zdjęcia i publikacją szkoła pyta również o zgodę samego ucznia. Każdorazowo szkoła wyjaśnia uczniom do czego wykorzystane zostaną zrobione zdjęcia lub nagrania. Rodzic ma prawo wycofać swoją zgodę w każdym momencie trwania roku szkolnego, bez wskazywania uzasadnienia swojej decyzji.

Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców dziecka nie jest wymagana.

W sytuacjach, w których rodzice lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:

- ❖ Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców.
- ❖ Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę.
- ❖ Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalimy z rodzicami opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmujemy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

Rozdział 9. Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu **wyznacza pedagoga szkolnego** jako osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich. Do obowiązków wyżej wymienionej osoby należy:

- ❖ monitorowanie realizacji Standardów,
- ❖ reagowanie na sygnały naruszenia niniejszych Standardów,
- ❖ prowadzenie rejestru zgłoszeń,
- ❖ proponowanie zmian z niniejszych standardach.

Osoba, o której mowa w niniejszym rozdziale zobowiązana jest przeprowadzać raz w roku ankietę monitorującą poziom realizacji wewnętrznych procedur ochrony uczniów przez krzywdzeniem. Pracownicy szkoły mogą proponować zmiany w procedurach oraz wskazywać naruszenia procedur. Pedagog szkolny dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników szkoły ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły.

Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu w razie potrzeby wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie, podczas zebrań Rady Pedagogicznej. Dyrektor szkoły oraz pedagog szkolny przypominają pracownikom o obowiązujących w szkole procedurach oraz zasadach.

Rozdział 10. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat, którego szkoła posiada wiedzę, zostaje odnotowany w ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu.
2. Ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi.
3. Dokumenty związane ze zgłoszonymi incydentami przechowuje się w teczce małoletniego i/lub aktach osobowych pracownika szkoły, w zależności od rodzaju ujawnionych lub zgłoszonych incydentów.
4. Każdorazowy wpis do ewidencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i ewentualnej aktualizacji standardów ochrony małoletnich.

Rozdział 11. Ważne telefony i adresy

Celem pomocy dla rodzin, w których występuje zjawisko przemocy. Został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Jest to zespół składający się z przedstawicieli służb i instytucji pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Członkami zespołu są przedstawiciele: pomocy społecznej, policji, oświaty, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi i przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład zespołu mogą też wchodzić prokuratorzy i przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej. Zadaniem wspomnianego Zespołu jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na szczeblu samorządu terytorialnego.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kędzierzynie-Koźlu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu

M. Reja 2A 47-224 Kędzierzyn-Koźle

77 483 77 23 wew. 412

przemoc@mops-kkozle.pl

Podczas rozmowy telefonicznej można uzyskać:

- ❖ Wsparcie psychologiczne;
- ❖ Informacje o prawnych i proceduralnych możliwościach zatrzymania przemocy w rodzinie;
- ❖ Pomocy w postaci interwencji podjętej przez Pogotowie „Niebieska Linia” na rzecz osób krzywdzonych (także w przypadku, gdy osoba skazana za stosowanie przemocy nadal znęca się nad rodziną i/lub nie przestrzega postanowień sądu).

Kontaktując się z infolinią można zachować anonimowość – nie trzeba się przedstawiać, ani podawać miejsca zamieszkania.

Pozostałe pomocne numery telefonu dla osób dotkniętych przemocą:

- ❖ **Telefon Zaufania** - 19 288 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo);
- ❖ **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** – tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info;
- ❖ **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia** – tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Fundacja Feminoteka** - Telefon przeciwpromocowy dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) – tel. 888 88 33 88 (telefon czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11 – 19);
- ❖ **Centrum Praw Kobiet** – tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3);

- ❖ **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę** – Telefon zaufania dla Dzieci i Młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15);
- ❖ **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** – tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”** – tel. 800 120 148 – (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża** – tel. (22) 230 22 07 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16 – 20);

LISTA JEDNOSTEK NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA NA TERENIE POWIATU

Nazwa	Dane kontaktowe	Zakres poradnictwa
<p style="text-align: center;">Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu (przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie)</p>	<p>ul. Skarbowska 4, 47-200 Kędzierzyn-Koźle tel. 77 483 33 23, 77 481 02 82</p>	<p>Ośrodek ma za zadanie ochronić osobę pokrzywdzoną przemocą przed osobą stosującą przemoc. Osoba przyjmowana do ośrodka w trybie interwencyjnym zostaje objęta natychmiastowo pomocą psychologiczną, prawną oraz gdy wymaga tego sytuacja również pomocą medyczną. Ośrodek bezpłatnie i anonimowo świadczy specjalistyczne usługi w postaci konsultacji prawnych, psychologicznych, pedagogicznych oraz grup wsparcia dla osób i dzieci doświadczających przemocy.</p>
<p style="text-align: center;">Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kędzierzynie-Koźlu</p>	<p>Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Skarbowska 4, 47-200 Kędzierzyn- Koźle tel. 77 482 12 26 e-mail: sekretariat@poradnia.kk.pl Godziny pracy sekretariatu: Pn.–Czw. 7:30–17:00, Pt.: 7:30–15:00</p>	<p>Celem działania poradni jest udzielanie dzieciom, od momentu urodzenia, i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielają rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomagają przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.</p>
<p style="text-align: center;">Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Reja 2a, 47-224 Kędzierzyn-Koźle, parter pokój 13 tel. 77 483 48 48 (wew. 124) e-mail:przemoc@mops-kkozle.p</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany został Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, zgodnie z podjętą przez Radę Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwałą. Zespół to grupa profesjonalistów, którzy współpracują ze sobą, by nie powielać działań podejmowanych przez poszczególne instytucje i opracować możliwie najlepszą strategię przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>
<p style="text-align: center;">Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Mikołaja Reja 2a 47-224 Kędzierzyn-Koźle Poniedziałek 7.00 — 16.00 Wtorek 7.00 — 15.00 Środa 7.00 — 15.00 Czwartek 7.00 — 15.00 Piątek 7.00 — 15.00</p>	<p>Pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki możliwości i uprawnienia. Pomoc ta polega m.in. na organizowaniu usług opiekuńczych dla osób starszych i chorych, pokrywaniu wydatków na świadczenia zdrowotne, organizowaniu poradnictwa prawnego i psychologicznego, załatwianiu spraw</p>

		<p>związanych z umieszczaniem osób w domach pomocy społecznej oraz zakładach opieki leczniczej, udzielaniu pomocy.</p> <p>Pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>
<p>Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu</p>	<p>Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu ul. Wojska Polskiego 18, 47-220 Kędzierzyn-Koźle tel. 77 472 46 03, lub 77 472 46 04</p>	<p>Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu odpowiada za bezpieczeństwo i porządek mieszkańców, zwalczanie przestępczości, w tym narkotykowej, podejmuje czynności patrolowe i interwencyjne, działania w zakresie rozwiązywania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, a także działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie (procedura „Niebieskich Kart”). Funkcjonariusze Policji udzielają również pomocy w zakresie problemów wychowawczych z nieletnimi, a także prowadzą działania profilaktyczne skierowane do młodzieży oraz rodziców w zakresie uzależnień, czynów karalnych i demoralizacji.</p>
<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta Kędzierzyna-Koźla</p>	<p>Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle ul. Piramowicza 32 47-200 Kędzierzyn-Koźle</p>	<p>Prowadzenie rozmów z członkami rodzin osoby uzależnionej od alkoholu, zmierzających do podejmowania przez nich leczenia współuzależnienia.</p>
<p>Kędzierzyńsko-Kozielskie Stowarzyszenie Trzeźwości</p>	<p>tel. 501 787 523 e-mail: smalina50@wp.pl</p>	<p>Niesienie wszelkiej pomocy chorym uzależnionym od alkoholu i innych uzależnień oraz osobom współuzależnionym, a także reintegracja tych osób, zjednoczenie ludzi dobrej woli gotowych do udzielenia pomocy osobom potrzebującym - dotkniętym problemem uzależnień.</p>
<p>Punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie</p>	<p>Punkt w Kędzierzynie-Koźlu ul. Planetorza 2 (II piętro), tel. 692 688 383. Czynny od wtorku do czwartku w godz. 15:30-17:30 Punkt w Kędzierzynie-Koźlu ul. Kozielskiej 14a, pok.1, piętro I, tel. 502 781 813 Czynny w poniedziałki od 14:30 do 16:30 (w 2 i 3 poniedziałek miesiąca do</p>	<p>Celem punktu jest pomoc osobom zmagającym się z problemem uzależnienia, współuzależnienia oraz doświadczających przemocy w rodzinie. Podstawowym zadaniem są działania konsultacyjne (udzielanie informacji, wsparcia, edukacja).</p>

	17:30) oraz w każdy 1 i 3 czwartek miesiąca od 14:30 do 16:3	
--	--	--

Załącznik nr 1 – Karta interwencji

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu
ul. Mostowa 7, 47-223 Kędzierzyn-Koźle
tel.: +48 77 481 22 09; fax: +48 77 481 22 09;
e-mail: zstio@zstio.net, www.zstio.net

1. Imię i nazwisko ucznia		
2. Przyczyny interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa.	Data	Działanie
5. Spotkanie z opiekunami ucznia	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none">• Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,• Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,• Inny rodzaj interwencji. Jaki? :	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji.		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli jednostka uzyskała informację o wynikach/działaniach jednostki/działania rodziców	Data	Działanie

Załącznik nr 2 – Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony uczniów

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu
ul. Mostowa 7, 47-223 Kędzierzyn-Koźle
tel.: +48 77 481 22 09; fax: +48 77 481 22 09;
e-mail: zstio@zstio.net, www.zstio.net

.....
(miejsowość, data)

Ja, PESEL
oświadczam, że nie byłam/em skazany za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowania karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem się z Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi
w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu i zobowiązuje się do ich
przestrzegania i stosowania.

.....
(podpis)

Załącznik nr 3 – Monitoring standardów – ankieta

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu
ul. Mostowa 7, 47-223 Kędzierzyn-Koźle
tel.: +48 77 481 22 09; fax: +48 77 481 22 09;
e-mail: zstio@zstio.net, www.zstio.net

	Tak	Nie
Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
Czy znasz treść dokumentu Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Wewnętrznych procedurach ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa)		
Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowieź opisowa)		
Czy masz jakieś uwagi/ poprawki/ sugestie dotyczące polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowieź opisowa)		

Załącznik nr 4 – Wzór notatki służbowej

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu
ul. Mostowa 7, 47-223 Kędzierzyn-Koźle
tel.: +48 77 481 22 09; fax: +48 77 481 22 09;
e-mail: zstio@zstio.net, www.zstio.net

.....
(miejscowość, data)

NOTATKA SŁUŻBOWA

Dnia w
(miejsce)

o godzinie.....odbyło się spotkanie, w którym uczestniczyli:

- 1)
- 2)
- 3)

Tematyka spotkania obejmowała:

.....
.....
.....

Ustalono:

.....
.....
.....
.....

.....
(podpis, stanowisko służbowe)

Załącznik nr 5 – Karta zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Kędzierzynie-Koźlu
ul. Mostowa 7, 47-223 Kędzierzyn-Koźle
tel.: +48 77 481 22 09; fax: +48 77 481 22 09;
e-mail: zstio@zstio.net, www.zstio.net

Karta zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Lp.	Opis zdarzenia Kogo dotyczy, data podjętej interwencji	Podjęte działania *	Skutki zdarzeń	Wykaz korespondencji międzyinstytucjonalnej (nr, data)

* należy wybrać

- 1 - zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- 2 - wszczęcie procedury *Niebieskiej Karty*
- 3 - powiadomienie Policji
- 4 - plan wsparcia dziecku
- 5 - inny rodzaj interwencji, jaki.....

